

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 48 • nr. 8 • september 2012 • €1,75 • www.sp.nl

12 SEPTEMBER 2012

EMILE ROEMER STAAT VOORAAN

Arend van Dam

Rutte legt het duidelijk uit...

T-shirt voor de laatste campagnedagen

In de SP-webshop is dit SP-T-shirt te koop voor €8,50. Zo kun je er goed uit zien én laten zien dat je een SP-hart hebt. Bestel snel, dan wordt het nog ruim vóór 12 september opgestuurd.

 Kijk op www.sp.nl/shop

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

NEDERLAND KLEURT ROOD: OOK NA 12 SEPTEMBER!

De afgelopen weken trok ROOD met de flitsende IJs-express en ons verrassende tomatenijs door het hele land. We kregen veel positieve reacties van jongeren die zich realiseren dat het anders moet in ons land. Natuurlijk hadden wij deze tour nooit kunnen organiseren zonder al die enthousiaste ROOD-leden die hun steentje bijdragen. Campagnetijd is een geweldige tijd om actief aan de slag te gaan bij ROOD! Kijk op www.rood.sp.nl/lokaal of er een ROOD-groep in jouw woonplaats actief is of stuur een bericht aan rood@sp.nl. Samen

met jongeren knokt ROOD (ook na 12 september) voor goed en betaalbaar onderwijs, voldoende woningen voor jongeren, eerlijke arbeidsvoorwaarden en ruimte voor jongeren om samen te komen en te ontspannen. Verschillende plekken in ons land zijn een stukje socialer geworden door geslaagde ROOD-acties. Sluit je aan en word actief voor ROOD!

Lieke Smits
Voorzitter ROOD, jong in de SP

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk,
Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Suzanne van de Kerk,
Sander van Oorspronk,
Bas Stoffelsen en Karen Veldkamp

Foto cover
Ari Versluis

Illustraties
Arend van Dam,
Wim Stevenhagen, Bob van Vliet

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Eurocrisis

Oplossingen die wél werken

4

Emile Roemer

'Samen gaan we winnen'

6

SP Open Air

De heetste dag van het jaar

10

In de schijnwerpers

Kamerkandidaten en hun drijfveren

18

Het kan (want het gebeurt al!)

Pioniers van de menselijke maat

23

17 ROOD Zomerschool: salsa- en economielessen

26 Laat je niks wijsmaken

28 LinksVoor: Iris Hoogendam deelt zorgboetes uit

14, 15, 16, 21, 22 Nieuws 29 Brieven 30 Puzzel

31 Theo de buurtconciërge 32 Sociaal of liberaal?

COLUMN

12 september

De verkiezingen staan voor de deur. Voor ons als SP zijn ze spannender dan ooit. We staan er goed voor – maar op 12 september begint iedere partij met nul stemmen. Nu zeggen ontzettend veel mensen dat ze van plan zijn die dag op ons te stemmen. Zaak is dat ze dat ook echt doen. Ik hoop daarom dat onze hele achterban tot en met 12 september – ieder op zijn eigen manier – mensen stimuleert de daad bij het woord te voegen. Dan schrijven we geschiedenis en dat zou heel goed zijn voor de toekomst van ons land. Wordt het na 12 september liberaal of socialer? Dat is de kwestie. Over veel dingen zijn we het eens in ons land: dat we diep in een crisis zitten, dat het Grote Geld daarbij een hoofdrol heeft gespeeld, dat er heel veel fouten zijn gemaakt, ook door de politiek, en dat we hoe dan ook een uitweg uit die crisis moeten vinden. Zorg, zekerheid en werk staan volgens de meeste mensen rechtstreeks op het spel. Vraag is dus niet of we een uitweg uit de crisis moeten zoeken, maar: welke? Elke partij geeft zijn eigen antwoord op de vraag of het liberaal of socialer moet. VVD en SP zijn uitgesproken exponenten van de liberale en de sociale optie. Andere partijen plaatsen zich daar ergens tussenin. Alle partijprogramma's zijn doorgerekend door het Centraal Planbureau. Ook het onze. Conclusie: wat we willen, kan ook. We brengen het begrotingstekort terug, de staatsfinanciën op orde – terwijl we doen wat we beloven: eerlijker delen, de armoede bestrijden, de zorg beschermen, een duurzame toekomst mogelijk maken. Het zou heel erg fijn zijn als iedereen die de SP een warm hart toedraagt, dat allemaal doorvertelt aan ieder die het horen wil. Nog steeds zijn er veel stemmen en zetels te winnen. Het steunt me geweldig dat ik weet dat met mij nu onze hele partij ervoor gaat om in Nederland een beter beleid te realiseren, dat ons land menselijker en socialer maakt.

Het zijn historische tijden. Ik ben blij dat we er samen bij zijn. En ik bedank u nu al voor de bijdrage die u eraan levert.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

HUIDIGE AANPAK WERKT AVERECHTS

WEGEN UIT DE EUROCRISIS

Voor de eurozone en de euro wordt het de komende tijd erop of eronder, zo lijkt het. Tot nu toe bestaat de aanpak van de Eurocrisis vooral uit miljardensteun aan banken. Dat werkt averechts, zegt de SP. Hoe moet het dan wel?

Het zijn geen geringe vragen die deze zomer almaar gesteld werden. Blijft Griekenland in de eurozone? Haalt de euro de kerst? En: wat doen de Duitsers? Wat betreft dat laatste: op 12 september (!) beslist het Constitutioneel Hof in Karlsruhe over de vraag of het ESM-noodfonds volgens de Duitse wet wel is toegestaan.

Spannende tijden dus. Duidelijk is dat de tot nu toe genomen maatregelen om de voortwoekerende eurocrisis te beteugelen bijzon-

der weinig hebben opgeleverd. Volgens de SP werkt de huidige aanpak zelfs averechts. Het verlagen van lonen en uitkeringen in Europese landen leidt tot krimpende economieën, Griekenland voorop. Ten opzichte van het bruto binnenlands product blijft de schuld van dat land daardoor groeien, zodat de kans op volledige terugbetaling steeds kleiner wordt.

Dus zijn er dringend andere oplossingen nodig. Volgens Arnold Merkies, econoom

en nummer 15 op de SP-kandidatenlijst, is het onbegonnen werk als er niet naar de daadwerkelijke oorzaak van de crisis wordt gekeken. 'Dat is de financiële sector', zegt Merkies stellig. 'Financiële speculatie moet drastisch worden ingeperkt, anders blijft het dweilen met de kraan open. Zo zag je bijvoorbeeld dat tal van Spaanse banken als gevolg van verkeerde leningen rechtstreeks door overheden gered moesten worden. Daar moeten we vanaf.'

Een andere maatregel om uit de crisis te komen is volgens Merkies het stimuleren van de economie. 'Je ziet dat daarvoor steeds bredere steun komt in Europa. De Franse president Hollande propageert het bijvoorbeeld ook. Als SP bepleiten we een investeringsprogramma van drie miljard euro in

de Nederlandse economie. Door onderhoud van onder meer wegen, scholen en dijken stimuleren we zodoende het bedrijfsleven. Daarnaast willen we de koopkracht op peil houden, wat tot meer bestedingen in eigen land leidt, maar ook tot een impuls voor de export in Zuid-Europese landen.' Merkies vindt dat onze regering op dit terrein de plank volledig mislaat. 'De regering focust zich eenzijdig op die Europese 3-procentsnorm. Uiteindelijk raakt dat de mensen in hun portemonnee. Logisch: door mensen meer te laten betalen voor bijvoorbeeld zorg hebben ze minder te besteden.'

Volgens Merkies komen de Zuid-Europese probleemlanden nooit uit de crisis zonder een 'kickstart' van hun economieën. Merkies: 'Zij kunnen hun leningen nooit terugbetalen. Kijk eens naar Griekenland. Begin

dit jaar werden de Griekse schulden voor een deel kwijtgescholden, maar het was te laat; ondertussen waren de schulden alweer veel verder opgelopen. Het had veel eerder moeten gebeuren, en met een veel grotere bijdrage van de banken.' Maar dat betekent toch dat de banken kunnen fluiten naar hun uitgeleende geld? 'Luister, de banken namen met die leningen een bewust risico, en kregen daarvoor een hoog rentepercentage. Sorry, maar als het dan misgaat moet je niet bij de overheid je hand op komen houden.'

Tot slot pleit Arnold Merkies ook voor een actievere rol van de Europese Centrale Bank (ECB). Het opkopen van Spaanse en Italiaanse staatsobligaties door de ECB, een plan dat ECB-chef Draghi onlangs ook al opperde, zal ertoe leiden dat de rente die zwakere landen voor leningen moeten betalen binnen de perken blijft. 'Achterliggende gedachte van dat plan is het tegengaan van speculatie. Immers: als belangrijke spelers op de financiële markten Spaanse en Italiaanse staatsobligaties dumpen, gaat in die landen de rente omhoog', legt de SP'er uit. 'Ik denk dat het een goede zaak zou zijn als de Europese Centrale Bank de rol gaat spelen van een soort rots in de branding die sterker en stabiel is dan de markt. In de Verenigde Staten heb je een spreekwoord: 'You can't beat the Fed.' De Fed is de Amerikaanse centrale bank, waar je volgens die slogan dus niet tegenop kunt. De ECB heeft feitelijk maar één doel: inflatiebestrijding. Dan zeg ik: pas die doelstelling dan aan. Je zou een voorbeeld kunnen nemen aan de Amerikaanse centrale bank, die ook werkgelegenheid en groei als doel heeft. Kijk, de ECB is niet dé oplossing van de Europese crisis, maar maakt wel deel uit van die oplossing. En wel in die zin dat de ECB op korte termijn voor stabiliteit kan zorgen. En dat is precies wat we nu nodig hebben.'

De SP staat overigens niet alleen in de roep om een grotere rol voor de ECB. Ook de OESO, het IMF en vooraanstaande economen pleiten hiervoor.

tekst Rob Janssen
foto Paul van Riel / Hollandse Hoogte

COLUMN

De Finale

We hebben een enerverende sportzomer achter de rug, met veel hoogte- en dieptepunten. Thuis hebben we de afspraak gemaakt het niet meer over het EK Voetbal te hebben.

Onze finale komt nu erg snel dichterbij. En het belooft heel spannend te worden: welke toekomst kiest Nederland voor zichzelf en Europa? Welk cijfer krijgt onze partij van de kiezer? Op 12 september worden we door de hoogste macht in een democratie – de kiezer – gewogen. En tegen de uitspraak van de kiezer is geen beroep mogelijk. Zijn wil is wet.

Ik kan niet wachten tot het op de verkiezingsavond 21.00 uur is en de eerste exitpolls bekend worden gemaakt. Meestal is dan meteen duidelijk wat de trend is. Als er zo iets bestaat als 'loon naar werken', dan kan het niet anders dan dat we fors gaan winnen.

Hoewel het kabinet voortijdig ten val kwam, en we dus plotseling de campagne versneld moesten opstarten, is alles toch goed verlopen. Ik dank de vele duizenden activisten die al die miljoenen huizen langs geweest zijn; onze plakkers; onze mensen van de SoepExpress én IJsExpress: de makers van onze films en spotjes; het campagneteam; de jongeren van ROOD, jong in de SP; de kandidaten die tienduizenden kilometers hebben gereisd om echt overal aanwezig te zijn. Ik dank ook jou voor je inzet. Het succes van de SP is het succes van ons allemaal.

We hebben nog een paar dagen tot de verkiezingen. Probeer dóór te gaan met de campagne tot op woensdagavond om negen uur de stembussen sluiten. Er zijn heel veel mensen die pas op het laatste moment beslissen op wie ze gaan stemmen. En, elke stem telt, nu meer dan ooit. Je weet: met een stem op de SP maak je de SP groot, en daarmee ons land menselijker en socialer. Ik wens je een fijne avond, op 12 september.

Jan Marijnissen

‘SAMEN GAAN WE WINNEN’

De finale van de verkiezingscampagne is begonnen. Heel de SP is in touw om op 12 september een historische uitslag te scoren en daarmee een sociale uitweg uit de crisis mogelijk te maken. Vooraan in de verkiezingsstrijd staat lijsttrekker Emile Roemer. ‘Ik kan heel wat hebben.’

› De SP staat hoog in de peilingen en jouw gezicht is overal te zien. De media willen je allemaal hebben en iedereen wil met jou op de foto. Wat doet dat met je?

‘Ik weet dat het erbij hoort en ik probeer zo ontspannen mogelijk te blijven. Ik laat me niet snel gek maken. Niet toen ik begon en we in 2010 op een zetel of acht in de peilin-

foto Bas Stoffelsen

‘Mensen komen naar de SP omdat ze zien dat ons verhaal deugt’

gen stonden en ook nu niet. De politiek verandert snel; je kunt daarom het beste jezelf blijven. Ik ben ook trots dat onze partij er nu zo goed voor staat en dat veel mensen hun hoop op ons richten. Dat is heel bijzonder.’

› **Maar druk is het wel. Hoe overleef je?**

‘Ik zal niet ontkennen dat het extreem druk en spannend is, een verkiezingscampagne. Er staat veel op het spel. Daar mag je dus ook

veel voor doen. Van hard werken ga je niet dood. Ik kan heel wat hebben. En ik doe het graag, uitleggen waar de SP voor staat, aangeven hoe wij denken Nederland sociaal uit de crisis te krijgen. Dat geeft je extra energie. En het helpt dat ik door het thuisfront ontzettend gesteund word.’

› **Al die debatten, optredens, vind je dat leuk? Of spannend? Zie je je vrouw en**

kinderen eigenlijk nog wel eens? Nog iets van de Olympische Spelen gezien?

‘Je moet altijd blijven zorgen voor voldoende ontspanning. Natuurlijk ben je in verkiezingstijd permanent aan de slag. Maar juist door het in goed overleg met het thuisfront te doen, zorg je dat het ook voor iedereen leuk blijft. We zorgen er bewust voor dat de agenda niet helemaal volloopt, je moet ook tijd overhouden om even te

ontspannen. Dus ik heb wel wat van de Olympische Spelen gezien, hoor. Epke aan de rekstok, dat had ik natuurlijk echt niet willen missen!

› **Over de campagne gesproken: wat is er dit keer anders dan twee jaar geleden?**
‘Onze positie is in korte tijd enorm veranderd. Iedereen wil met ons praten en we worden overal uitgenodigd. Dat is natuurlijk ook wel eens anders geweest. Toch is onze campagne niet wezenlijk anders dan twee jaar terug. De afdelingen zijn goed bezig op straat en aan veel verkiezingsdebatten doen onze kandidaat-Kamerleden mee. We moeten ons hoofd koel houden; we gaan voor een hele mooie uitslag, maar net als andere jaren zullen we daar hard voor moeten werken. Ik bespeur gelukkig geen greintje gemakzucht in de partij. Zo hoort het ook, we voeren net als altijd een enthousiaste en vrolijke campagne. Juichen doen we niet te vroeg. De campagne gaat immers door tot 12 september en pas dan weten we waar we staan.’

› **De kans dat de SP in de regering zal komen is nu groter dan ooit. Komt dat door jouw populariteit of is er sprake van een lange-termijnontwikkeling die zich steeds duidelijker aftekent?**
‘Het zal een combinatie van beide zijn. Ik denk dat veel mensen nu zien dat de SP op veel punten gelijk heeft gekregen. Wij wijzen al jaren op de gevolgen van het neoliberalisme. De zorg die door marktwerking wel duurder maar niet beter wordt. De banken die van de politiek alle ruimte kregen om te speculeren met onze centen. Mensen begrijpen onze analyses en zijn geïnteresseerd in onze oplossingen. Dat is natuurlijk een mooie ontwikkeling om te zien. De SP is van ver gekomen, vergeet niet dat we in 1994 met twee zetels in de Kamer zaten! Er is hard gewerkt en dat werpt nu zijn vruchten af. We hebben ons als partij ook verbreed; steeds meer mensen weten ons te vinden.’

› **Hoe komt dat dan? Eerst was de SP een partij die vooral buiten de Randstad haar grootste aanhang had; nu lijken ook de grote steden ‘om’.** Wat is de oorzaak van die gestage groei?
‘De meeste Nederlanders maken zich zorgen over dezelfde dingen. Kan ik de zorgpremie straks nog betalen? Kan mijn kind nog studeren? Veel van deze zekerheden zijn door de crisis en door het rechtse beleid van de afgelopen jaren in gevaar gekomen. Mensen komen naar de SP omdat ze zien dat ons verhaal deugt. We zijn realistisch, we

scheppen niet te hoge verwachtingen maar bieden zicht op een sociale weg uit de crisis. Dat is een boodschap die bij veel mensen goed aankomt.’

Nu 12 september nadert, zwelt ook de kritiek op de SP aan. Niet alleen op de standpunten, maar ook op de partij zelf en op jou persoonlijk. Hoe ga jij met kritiek om?

‘We laten ons niet gek maken. Als je in de peilingen de te kloppen partij bent, dan kun je felle aanvallen verwachten. Ik ben er niet bang voor. *Bring it on*, zeg ik tegen iedereen die mij aanvalt over mijn tijd als wethouder in Boxmeer. Ik ben apetrots op wat we in Boxmeer hebben bereikt. We hebben het tekort van de gemeente op een verstandige én sociale manier opgelost. Niet door binnen één jaar hard te bezuinigen, maar door slim te besparen zonder de voorzieningen af te breken. Precies wat ik na 12 september met Nederland van plan ben.’

› **Ook zo’n kritiekpunt: ‘Die Roemer is een leuke kerel, maar als premier? Dat nou ook weer niet.’ Wat is daarop jouw antwoord?**
‘Wat mij opvalt is dat het vooral onze politieke tegenstanders zijn die zulke opmerkingen maken. De mensen thuis weten wel beter. Die stemmen echt niet op de SP omdat er zo’n gezellige Brabander op 1 staat. Zouden al die mensen op de VVD stemmen als ik daar lijsttrekker zou zijn? Dat is natuurlijk grote onzin.’

› **Veel van de SP-standpunten worden, ook door tegenstanders, sympathiek gevonden. Bijvoorbeeld als het over de zorg en de sociale zekerheid gaat. Toch hoor je vaak: ‘Mee eens, maar het kan nou eenmaal niet.’ Leg eens uit dat het wel kan?**
‘Uiteindelijk gaat het erom welke keuzes je maakt. Een lager eigen risico is heel goed mogelijk, bijvoorbeeld als je ervoor kiest om radicaal in de zorgbureaucratie en topsalarissen te snijden. Of kijk naar de ontslagbescherming en de WW, het is toch van de zotte om dat kapot te maken juist op het moment dat we meer dan een half miljoen werklozen hebben. Hoe kun je nu nog zeggen dat het te moeilijk is om personeel te ontslaan, dat gelooft toch niemand? Ik las onlangs het hoofdredactioneel commentaar van het Financieel Dagblad. Dat is toch niet een krant die het vaak met ons eens is. Maar zij hebben het haarfijn in de gaten: niemand hoeft te vrezen voor extreem beleid van de SP: onze voorstellen zijn sociaal én realistisch.

‘Het belangrijkste is dat we op korte termijn de speculatiedrift van de financiële markten inperken’

› **Nog zo iets: Europa. Daarover zeggen politici vaak: ‘Wij balen er ook van dat we weer zoveel miljard in de redding van de euro moeten stoppen, maar het kan nou eenmaal niet anders.’ Reageer daar eens op? Hoe kan het volgens jou wél anders? Hoe komen we volgens jou uit de crisis?**
‘Het belangrijkste is dat we op korte termijn de speculatiedrift van de financiële markten gaan inperken. Het is bizar dat overheden miljarden overmaken om die zogenaamde ‘financiële markten’ onder controle te krijgen. Een grotere rol voor de Europese Centrale Bank kan daarbij helpen. Deze bank kan geld beschikbaar stellen, zodat Zuid-Europese landen hun staatsschuld kunnen financieren. Investeerders die gokken op het faillissement van deze landen snijd je daarmee de pas af. Tegelijk moeten we in Europa af van het idee dat keihard

foto Suzanne van de Kerk©

bezuinigen dé oplossing voor de crisis is. De economie heeft juist extra investeringen nodig om uit het dal te komen. Het rechtse beleid heeft het vertrouwen onder mensen en bedrijven volledig afgebroken. Iedereen houdt de hand op de knip, waardoor de crisis zich nog verder verdiept. Veel slimmer is het om investeringen naar voren te halen en om het vertrouwen te herstellen. Nieuw vertrouwen, daar gaan we aan werken.'

› **Laten we iets afspreken: als de SP de grootste wordt op 12 september, doet de Tribune op 13 september weer een interview met jou, waarin jij zegt dat in Nederland heel snel alles anders wordt. Afgesproken?**

'Haha, het is mooi te horen dat je zo enthousiast bent en net als jij hoop ik op een geweldige uitslag. Maar me moeten ons wel

realiseren dat ons land niet van de ene op de andere dag verandert als de SP heel groot wordt. We hebben dertig jaar neoliberaal beleid gehad, dat zet je niet in één jaar recht. Ik ben al lang actief in de politiek, je moet volhouden en doorzetten. De verandering zal gestaag gaan: maar wel in een richting zoals wij het graag zien. Dat is het belangrijkste.'

› **Stel dat de SP gaat meeregeren; hoe groot is de kans dat het lachen je zo rond de kerstdagen vergaan is?**

'Niet groot. Ik heb al vroeg geleerd dat je op tijd je werk moet relativeren. Anders hou je het ook niet vol. Natuurlijk is de politiek een serieuze bezigheid. We willen zo groot mogelijk worden en voorop lopen in een volgende regering. We zijn ambitieus, maar ik bouw voldoende ontspanning in. De boog

kan niet permanent gespannen zijn; je moet altijd blijven lachen.'

› **De finale is nu begonnen. Wat zou je elk SP-lid willen meegeven?**

'Dat ik ontzettend trots ben dat we zoveel mensen in de SP bijeenbrengen, die allemaal willen dat we op een sociale manier uit de crisis komen. Ik weet hoe hard er overal gewerkt wordt om op 12 september een historische verkiezingsuitslag te behalen. En toch vraag ik iedereen om er in deze laatste dagen, als het kan, nog een schepje bovenop te doen. Elke stem telt, elke stem is belangrijk. Dat motiveert mij ook om nu nog even een tandje bij te zetten. Samen gaan we winnen!'

tekst Rob Janssen

Foto Ed van der Schaft

1

OPEN AIR: AFTRAP CAMPAGNE IN ARNHEM

KLAAR VOOR HISTORISCHE 12 SEPTEMBER

Op 19 augustus waren 2500 SP'ers bij elkaar in het Openluchtmuseum in Arnhem voor de officiële aftrap van de campagne. Bij tropische temperaturen zag de toegestroomde pers een vastberaden SP, die plezier heeft in de campagne en klaar is om Nederland te veranderen. Emile Roemer riep op tot een sociale alliantie: 'Iedereen die onze doelstellingen van minder armoede en tegenstellingen, meer zorg voor elkaar en onderling vertrouwen onderschrijft, daag ik uit om samen met ons de handen ineen te slaan en daar na 12 september aan te gaan bouwen.'

In de bus van Arnhem Centraal naar het Openluchtmuseum is het al een vrolijke boel. Veel tomaat-logo's en T-shirts met de opdruk 'Doe effe sociaal, man'. Tanja Schmitz uit Diemen draagt haar lidmaatschap wel op een heel aparte manier uit: met zilverdraad en rode kraaltjes heeft ze SP-winkelwagenmuntjes kunstig omgetoverd tot een paar mooie oorbellen. Eenmaal op het speciale SP-terrein bij het Arnhemse Openlucht-

museum valt op dat het al in de ochtend flink warm is. Arthur Brinkhoff is vrijwilliger bij het Rode Kruis. Hij verwacht weinig problemen: 'Er zijn gratis flesjes water, gratis thee en koffie; het wordt heel warm maar mensen zullen genoeg kunnen drinken.' Het risico op problemen door de warmte schat Brinkhoff laag in: 'Bij dance-feesten heb je ook nog veel alcohol en drugs. En mensen wisten lang van tevoren dat het zo warm zou

worden.' Sommige bezoekers zoeken zoveel mogelijk de schaduw op, anderen trotseren de volle zon. Zoals Marni en zijn vriendin Jelle uit Arnhem: 'We smeren elkaar wel goed in, hoor! En als het te heet wordt zijn we zo weer thuis, want we wonen hier onderaan de bult. Maar ik denk dat we wel de hele dag blijven. Het is veel te leuk om in dit museum te zijn met zo'n mooi programma en al die positieve mensen om je heen.'

Foto Bas Stoffelsen

2

3

Foto Diederik Olders

Foto Diederik Olders

SP'er Arie-Jan de Boer uit Vlaardingse vraagt op het podium zijn vriendin Suzanne Hage ten huwelijk. Het antwoord: JA! Carrie geniet van het moment.

Op het SP-terrein is veel te doen. Kamerleden bieden de bezoekers bij aankomst een glaasje prosecco of sinaasappelsap aan (4). Natuurlijk is de IJS-Express er, met het tomatenijs dat echt naar tomaten smaakt (3). In een tent worden bezoekers geïnterviewd, waarbij hun woorden direct op een beeldscherm worden omgezet in beelden. Er is een tent waar tomatenjam gemaakt wordt. Spic en Span zorgen voor

zomerse muziek (1). Zoals altijd wordt de SP-shop (5) goed bezocht. Marga Dijkstra uit Zoetermeer ziet vooral de zomerse campagne-artikelen als warme broodjes over de toonbank gaan: 'Echt, de badhanddoeken, petjes en paraplu's met SP-logo waren zó uitverkocht! Omdat het zo warm is; mensen gebruiken de paraplu's bijvoorbeeld als parasol. Ook voor gesigneerde boeken staan mensen in de rij: SP-Kamerlid Ronald

van Raak en kinderboekenschrijver Rindert Kromhout zijn snel door hun enorme stapel boeken heen. Bij de officiële opening van de dag op het podium legt Pieter-Matthijs Gijsbers, directeur van het honderdjarige Openlucht museum een link met het dagelijks leven van gewone mensen, zoals dat in het museum te bekijken is en de thema's waar de SP zich voor inzet. Hij verwijst ook naar

4 5

Foto Bas Stoffelsen

Foto Bas Stoffelsen

6

Foto Bas Stoffelsen

Foto Diederik Olders

Foto Diederik Olders

de canon van de Nederlandse geschiedenis, een initiatief waar Jan Marijnissen zich hard voor heeft gemaakt. Die canon zal een plaats krijgen in het Openluchtmuseum. Na het ochtendprogramma met voorzitter Jan Marijnissen die nieuwe leden interviewt, Arjan Vliegthart die over de campagne spreekt en muziek, stuurt spreekstalmeester Carrie uit Rotterdam de mensen het museum in (7). Daar kunnen mensen met Kamerleden

'speeddaten' in de historische trams (9) en zijn er debatten over bijvoorbeeld Europa. In de pittoreske kasteelboerderij is een internationale persconferentie. Onder meer Duitse, Franse en Japanse journalisten willen alles weten van Emile Roemer en de SP. En dan vooral over zijn Europa-standpunt, zo vlak na zijn stevige uitspraken over boetes uit Brussel. Roemer maakt ook hier een goede indruk; *'Roemer werkt nicht als Hitzkopf*

(Roemer komt niet over als een heethoofd), schreef de Neue Zürcher Zeitung enkele dagen later. Als de SP'ers terugkomen op het SP-terrein wacht hen de afsluiting van de dag. Die draait natuurlijk om Emile Roemer. Met 'zijn' mensen van de kandidatenlijst (6) op het podium houdt hij een bijzondere toespraak. 'Politiek gaat over waarmaken wat je zegt, en ik heb jullie een hete zomer beloofd!' Het

Foto Bas Stoffelsen

7

8

Foto Diederik Olders

9

Foto Bas Stoffelsen

water drinkende en met verkiezingsmateriaal waaierende publiek moet toegeven dat die belofte is uitgekomen. Roemer gaat in op de commotie over hem en over de standpunten van de SP: 'Mijn moeder zei altijd: "Wie met modder gooit, verliest grond." Dat gaan wij dus vooral niet doen. Wij gaan laten zien wat het alternatief is. Kijk naar de staat van het land; de partijen die de afgelopen week aan het moddergooien waren, zaten

aan de knoppen en zijn daar dus verantwoordelijk voor. Maar er kan geen sorry van af.' Roemer kijkt ook naar de tijd ná 12 september: 'Het wordt niet makkelijk na 12 september, maar ik loop daar niet voor weg. Nu is het onze beurt. Ik roep op tot een sociale alliantie met andere progressieve partijen, en organisaties van werkgevers en werknemers. Om te komen tot een sociale agenda.' Onder luid applaus opent Roemer

officieel de campagne met een druk op de knop. Met rode en witte ballonnen in de lucht, Bob Fosko die 'Een mens is meer' zingt (8), een grote groep goed voorbereide Kamerkandidaten, duizenden actieve SP'ers op straat en een lijsttrekker die het hoofd koel houdt, zouden dit wel eens historische verkiezingen kunnen worden. Voor de SP en voor Nederland.

> BLOEMETJE VOOR VIJFTIGSTE NIEUWE LID

foto SP Boxtel

Steeds meer mensen worden lid worden van de SP. Algemeen secretaris Hans van Heijningen: 'De teller staat nu bijna op 46.500 leden, dat zijn er zo'n 2.300 meer dan op 1 januari. Mensen melden zich spontaan aan, maar het helpt ook enorm wanneer afdelingen actief leden werven. Boxtel is daar een goed voorbeeld van. Als we zo doorgaan staat de teller over niet al te lange tijd op 50.000.' Het succes van Boxtel komt voort uit het werken volgens een binnen de SP beproef-

de methode. Eerst is er huis aan huis een brief verspreid en een paar dagen later belden SP'ers aan met de vraag om lid te worden. Zo groeide de afdeling in tien weken van ruim 300, naar meer dan 350 leden. Om dat te vieren, kreeg het vijftigste nieuwe lid een bloemetje en een boekenbon van de lokale ROOD-voorzitter. Gabriëlle Groenendijk, het vijftigste lid: 'Hartstikke leuk. Ik stem altijd al SP, dus vond ik het logisch om lid te worden. Ik wil nu ook actief worden bij ROOD.'

> TOMATENJAM

foto Sander van Oorspronk

Tijdens OpenAir konden de bezoekers zelf tomatenjam maken, onder het genot van een gesprek over 'thuisgevoel'. Onder leiding van kunstenaar Twan Mul hielpen acht vrijwilligers met het bereiden van de jam en voerden ze de gesprekken. Die bleken vaak verder te gaan dan de te verwachten kop koffie op de bank. Bijvoorbeeld: 'Ik voel me thuis bij een open houding.' 'Ik voel me thuis als ik buiten ben: de elementen, de vogels en de kikkers die

kwaken. Dit wil ik (mijn) kinderen in de stad ook kunnen geven.' En natuurlijk de meermaals opgetekende, maar daarom niet minder welgemeende, uitspraak: 'Ik voel me thuis op SP OpenAir.' De jam oogste veel waardering, daarom volgt hier op veler verzoek het recept.

Tomatenjam

- 3 kilo tomaten (inkerven en vervolgens ontvellen door ze een paar minuten in kokend water te dompelen)
- 5 blaadjes foelie
- 5 stuks steranijs
- 5 stuks kruidnagel
- 1 stokje kaneel
- 1 stokje of zakje vanille
- rasp van 1 citroen
- rasp van 1 sinaasappel
- 1,5 kilo geleisuiker

Kook alles samen in ± 45 minuten tot een mooie jam

> SP STEUNT STRIJD TEGEN HOMODISCRIMINATIE

foto sxc.hu

Geweld tegen homo's, discriminatie op scholen, weigerambtenaren en het weren van homoseksuele leraren: onacceptabele praktijken, vindt de SP. Begin augustus was de SP daarom aanwezig bij de Gay Pride in Amsterdam. Ondanks het feit dat 80 procent van de Tweede Kamer het anders wil, is nog altijd sprake van discriminerend beleid vanuit de overheid jegens homoseksuelen. Weigerambtenaren kunnen nog altijd weigeren om homo's in de echt te verbinden. Scholen kunnen homoleraren weren en ook leerlingen kunnen geweigerd worden als zij niet in het profiel van de school 'passen'. SP-Kamerlid Jasper van Dijk: 'Het wordt hoog tijd om hier een eind aan te maken. We leven in 2012, niet in 1912. Homodiscriminatie kan echt niet, daarom moet voorlichting over homomancipatie op scholen snel worden ingevoerd. De bestrijding van homofobie kan niet vroeg genoeg beginnen.'

> SP MAGAZINE ONLINE!

De SP brengt een speciaal campagnemagazine uit: SP-magazine. Digitaal wel te verstaan, waardoor het geactualiseerd kan worden en interactief is. Zo kunnen lezers van het magazine vragen stellen aan Emile en stemmen op de leukste vragen. Ga snel naar www.spmagazine.nl

VROEG OF LAAT TOETREDING ROEMENIË EN BULGARIJE TOT DE EU

13 juni 2006 - De Eerste Kamer stemt in met de toetreding van Roemenië en Bulgarije tot de Europese Unie per 1 januari 2007. Alleen de SP-fractie steunt het wetsvoorstel niet. Volgens SP-senator Tiny Kox is het nog te vroeg om ja te zeggen. In zijn woorden:

De Europese Commissie constateerde in mei dat corruptie en georganiseerde misdaad welig tieren in Bulgarije. [...] Naast corruptie en misdaad zijn er grote problemen met de voedselveiligheid, de belastingadministratie en de nucleaire veiligheid. Ook zijn er grote zorgen over de persvrijheid, de discriminatie van Roma in Bulgarije en de behandeling van weeskinderen, gehandicapten, psychiatrisch patiënten en gevangenen. [...] ook Roemenië [is] op dit moment volgens de Europese Commissie niet Europa-proof. Dat geldt voor het rechtssysteem en de bestrijding van corruptie. Ook het openbaar bestuur dient verder verbeterd te worden, de strijd tegen de mensenhandel moet worden opgevoerd, de behandeling van gevangenen en psychiatrische patiënten moet worden verbeterd, alsook de bestrijding van racisme, discriminatie en xenofobie. Vooral de achterstelling van Roma in Roemenië baart grote zorgen.

foto Roger Dohmen / Hollandse Hoogte ©

De positie van onder meer de Roma is na de toetreding niet verbeterd.

Alles bijeen is dit voldoende reden voor de Europese Commissie om een eindoordeel uit te stellen over de vraag of beide landen per 1 januari aanstaande capabel geacht moeten worden om aan de Kopenhagencriteria te voldoen. [...] Voor de SP-fractie is dat weer voldoende om te stellen dat het niet verstandig is om vandaag, vooruitlopend op de eindrapportage uit Brussel, al tot ratificatie van het toetredingsverdrag over te gaan.

18 juli 2012 - De Europese Commissie presenteert haar onderzoeksrapporten over de

situatie in Roemenië en Bulgarije. SP-Euro-parlementariër Dennis de Jong: 'Ze waren in één woord vernietigend en de Commissie twijfelt er openlijk aan of deze landen wel tot de EU toegelaten hadden mogen worden.' De Jong stelt dat de grenscontroles met beide landen behouden moeten blijven, in het belang van Nederland en Europa. 'En zeker ook in het belang van gewone mensen in Roemenië en Bulgarije, die net zo hard als wij hopen op een verbetering van de situatie.'

ASBESTVERWIJDERING

April 1999 - Motie Poppe/Schrijer-Pierik (SP/CDA) '...verzoekt de regering om, tegelijk met het voorstel tot wijziging van het Asbestverwijderingsbesluit een opzet voor een inventarisatieplicht, met inbegrip van de financiering, aan de Kamer te doen toekomen.' De motie wordt aangenomen door de Tweede Kamer, maar slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Alleen voor gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden, komt er een inventarisatieplicht. Een motie van SP-Kamerlid Jan De Wit in 2002 om ook in niet-slooptsituaties een asbestinventarisatieplicht in te voeren, wordt verworpen. In april 2011 een motie van SP-Kamerlid Paulus Jansen om voor eigenaren van gebouwen die door anderen betreden worden een asbestinventarisatieplicht in te voeren. Verworpen.

Mei 2011 - Paulus Jansen vraagt in een debat met staatssecretaris Atsma naar het bestaan van een lijst met de 200 gevaarlijkste gebouwen waarin spuitasbest verwerkt is. Spuitasbest is de meest riskante toepassing van asbest, omdat de concentratie

Paulus Jansen.

asbestdeeltjes extreem hoog is en de deeltjes bij beschadiging van de laag gemakkelijk kunnen loskomen. Toepassing is vanaf 1978 verboden. Atsma zegt het bestaan van de lijst niet te kennen. Iets minder dan een jaar later ontvangt Jansen tijdens een werkbezoek een kopie van een inventarisatie van gebouwen met spuitasbest door TNO in 1984, in opdracht van het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Het betreft 198 gebouwen. En een Arbeidsinspectie-rapport uit 1997 dat de sanering evalueert; 100 gebouwen zijn dan nog niet aangepakt.

5 juli 2012 - Motie-Jansen (SP) '...verzoekt de regering de Kamer te informeren over de status van de 100 resterende gebouwen met spuitasbest uit de TNO-lijst en, voor zover deze gebouwen nog niet gesaneerd zijn, toezicht te houden op de naleving van de tweejaarlijkse monitoringsverplichting'. Staatssecretaris Atsma ontraadt de motie. Desondanks wordt deze met bijna kamerbrede steun (exclusief de PVV) aangenomen.

22 juli 2012 - De bewoners van de Stanleylaan in de Utrechtse wijk Kanaleneiland worden tijdens de eerste zomerse dag opgeschrikt: ze moeten direct hun huis uit wegens de vondst van spuitasbest. Daags erna wordt de ontruimingszone nog vergroot. De oorzaak van de ontruiming is de onbekendheid van de aannemer die het groot onderhoud uitvoerde met de aanwezigheid van spuitasbest achter boeiboorden.

De SP is er vaak vroeg bij om gevolgen van beleid te voorzien en problemen te signaleren. Vroeg of laat komen andere partijen in de Tweede Kamer er achter dat onze analyse klopte.

> SKATERS EN ROOD ZUTPHEN VIERN OVERWINNING

Na een lange strijd voor verlichting kan er straks ook in de donkere maanden worden geskate in skatepark The Canyon in Leesten. Om dit mee te vieren was ROOD aanwezig op het skate event *Beat the Concrete*. Nils Müller, actief lid van ROOD Zutphen: 'Twee jaar lang hebben we samen met de skaters geknokt voor skatebaanverlichting. Nu staan we er om duidelijk te maken dat die verlichting niet zomaar uit de lucht is komen vallen. Al kan het jaren duren, actievoeren helpt.' Om het succes te vieren konden de ruim driehonderd bezoekers meedoen aan een quiz van ROOD. Iedere deelnemer kreeg een ROOD-zadelhoesje. En voor degene die de juiste foto's bij de juiste momenten uit twee jaar strijd wisten te plaatsen, was er een prijsvraag. Uiteindelijk won skater Jim een gouden skateboard. Zijn antwoord naderde het gevraagde aantal dagen dat er actie gevoerd is voor de skatebaanverlichting het dichtst: 916 dagen.

Skater Jim met zijn gouden skateboard.

foto ROOD Zutphen

> CPB: WAT DE SP WIL, IS HAALBAAR EN BETAALBAAR

Het CPB rekent bij verkiezingen de plannen van politieke partijen door. Zo ook het verkiezingsprogramma van de SP. De financiële ramp die andere partijen voorspellen als de SP aan de macht komt kan naar het rijk der fabelen verwezen worden. De berekeningen van het CPB wijzen uit dat de sociale uitweg uit de crisis, zoals die in het SP-verkiezingsprogramma is opgeschreven, haalbaar en betaalbaar is. Ronald van Raak, die verantwoordelijk was voor het schrijven van ons programma: 'Het CPB hanteert economische modellen die niet bepaald de onze zijn. Maar dat zelfs in die CPB-modellen ons programma als haalbaar en betaalbaar naar voren komt, bewijst wat wij al wisten. Sociaal de crisis uit leidt niet tot rampen. Integendeel!'

> DELFT: LIJN 82 BLIJFT

foto's Koos Bommele, DoZ

Taart voor de bewoners langs buslijn 82; op die manier vierde de SP in Delft de redding van de bus die onder meer het ziekenhuis, seniorenwoningen en verzorgingshuizen aandoet. Het Stadsgewest Haaglanden was van plan om buslijn 82 zoals die bestond te schrappen, maar bedacht zich uiteindelijk. SP-raadslid Lieke van Rossum vertelt: 'We organiseerden een buurtbijeenkomst waaruit bleek dat lijn

82 voor veel bewoners heel belangrijk is. Een handtekeningactie, een online petitie voor de gemeenteraad en ingezamelde zienswijzen voor Haaglanden hebben na bijna vijf maanden het gewenste resultaat gekregen: het behoud van lijn 82.' Een belangrijke sturende factor in het geheel werd niet vergeten: de chauffeur van lijn 82 kreeg ook een stukje taart (foto).

ROOD ZOMERSCHOOL 2012

Alle ins en outs van het thema democratie zijn tegen het licht gehouden tijdens de ROOD Zomerschool. Van 14 tot en met 19 juli kwamen zo'n veertig SP-jongeren uit heel het land bijeen in de bossen bij Meppel. Met de verkiezingen in aantocht kon het thema niet actueler zijn. Maar uit de diverse scholingen bleek duidelijk dat democratie veel meer inhoudt dan eens in de vier jaar je stem uitbrengen.

Dat de parlementaire democratie in Nederland niet uit het niets is ontstaan maar een resultaat is van een lange strijd bleek duidelijk uit de scholing van Frank Futselaar, Statenlid in Overijssel. En de strijd van mensen om hun stem gehoord te krijgen duurt nog altijd voort; niet alleen bij de stembus maar ook op straat. Zo sprak Lilian Marijnissen over haar ervaringen met 'organizing' in de zorg. In een tijd dat de overheid zorginstanties vrij spel geeft om hun medewerkers onder steeds grotere druk te zetten, slaan de medewerkers de handen ineen om in verzet te komen tegen de verschraling van de zorg en te strijden voor een betere CAO. Econoom Arjo Klamer pleitte tijdens zijn scholing voor een economisch systeem waarin niet langer winstmaximalisatie en bureaucratie, maar de samenleving leidend is. Klamers bevlogen verhaal lokte vragen uit: 'Hoe kunnen wij hieraan bijdragen?' Klamer tipte de aanwezigen om in campagne-tijd mensen vooral te vragen wat zij écht belangrijk vinden. Dan zal blijken dat veruit de meeste mensen in een land willen leven dat niet draait om zelfverrijking, maar waarin men omkijkt naar elkaar.

Gezelligheid en inhoud

Dat ROOD-leden niet alleen denken en discussiëren maar vooral houden van doen bleek wel tijdens de verschillende programma-onderdelen die in het teken stonden van actie en campagne. Creatieve plannen voor ludieke acties werden uitgewisseld, discussies op straat werden geoefend en SP-voorlichter Peter Kwint besprak de do's en don'ts voor het voeren van een sterke lokale campagne. Ook tijdens een heuse bonte avond konden ROOD-leden hun verborgen talenten etaleren. Zo passeerden Diederik Samsom, Sybrand van Haersma Buma en Rita Verdonk de revue in een humoristisch toneelstuk over de ontwikkeling van de campagnespot door de jaren heen. De deelnemers kregen bovendien voldoende

lichaamsbeweging: twee Zutphense ROOD-leden gaven salsalesen en organiseerden een intensieve ochtendgymnastiek-sessie. Een huiveringwekkende nachtelijke vossenjacht mocht ook niet ontbreken. Door de combinatie van inhoud en gezelligheid is de Zomerschool ideaal voor leden om kennis te maken met ROOD. Burak Yildiz uit Rotterdam: 'Toen ik me inschreef wist ik niet goed wat ik moest verwachten; ik kende nog niemand. Toch heb ik een fantastische tijd gehad. Tijdens de economie-scholing van Klamer heb ik inspirerende theorieën gehoord die op school nooit aan de orde zijn gekomen. Ook brengt de zomerschool je dichterbij de SP-Kamerleden. Zo gaf Harry van Bommel, een van mijn inspiratiebronnen, ook een scholing. Mooi om te zien hoe geïnteresseerd hij was in onze ideeën over internationale politiek.' Ook voor Joost Heuvelink, actief bij ROOD Zutphen, was het de eerste Zomerschool. 'Normaal gesproken kan ik niet lang stilzitten en luisteren, maar hier heb ik me geen moment vervuild. Voor actieve ROOD-leden is dit de ideale gelegenheid om ervaringen en ideeën uit te wisselen. De Zomerschool gaf me weer een extra boost om aan de slag te gaan voor ROOD. Volgend jaar ben ik er zeker weer bij!'

tekst Lesley Arp
foto's ROOD

Foto's van boven naar beneden: in groepen campagneplannen uitwerken; politiek café met NRC-Next hoofdredacteur Rob Wijnberg en ROOD-voorzitter Lieke Smits; de kookploeg pakt de boodschappen uit; college van Harry van Bommel; ochtendgymnastiek; econoom Arjo Klamer wil in land waarin men omkijkt naar elkaar.

Nr. 2 Renske Leijten

‘Het is overduidelijk dat er in de zorg een heleboel valt te doen en te verbeteren. Om te beginnen moet verdere marktwerking gestopt worden; wat teruggedraaid kan worden, moet worden teruggedraaid. De ontwikkeling dat mensen met lagere inkomens geconfronteerd worden met steeds hogere ziektekosten wil ik tegengaan; zorgpremies moeten inkomensafhankelijk worden, zodat het bureaucratische circus rondom de zorgtoeslag kan worden afgeschaft. Het eigen risico verlagen we fors in plaats van het te verhogen. Voorbeelden van zaken die we absoluut niet moeten hebben zijn betaling per behandeling voor artsen, en winstuitkering in ziekenhuizen. Toch wil zorgminister Schippers ermee doorgaan, terwijl de zorgsector zich niet leent voor marktwerking. Daarnaast pleit ik voor een offensief voor ziektepreventie: voorkomen is immers beter dan genezen. Zorg moet voor en door mensen zijn, dus weg met de bureaucraten en de onmenselijke situaties in de zorg voor ouderen en gehandicapten. Er zijn voor mij zaken te over die de moeite waard zijn om voluit voor te gaan. En of ik in ben voor een ministerspost, vraag je? Wat een vraag! Laten we eerst gaan proberen om op 12 september met z’n allen een schitterend verkiezingsresultaat neer te zetten. Daarna zien we wel verder.’

Nr. 20 Ike Teuling

‘Een van de beloftes in het SP-verkiezingsprogramma is dat wij kiezen voor duurzame ontwikkeling. Daar ben ik het hartgrondig mee eens en voor mij is duurzame ontwikkeling meer dan milieu en natuur alleen. Nu keihard bezuinigen op overheidsuitgaven om aan de regels van Europa te voldoen is niet duurzaam; we laten dan een uitgekleed en uitgehold land achter voor volgende generaties. Duurzaamheid is veel meer dan een uitgehold modewoord om bedrijven te ‘greenwashen’ of om producten beter te verkopen. De kern is: welke toekomst creëren wij voor onze kinderen en kleinkinderen. Deze verkiezingen zullen nauwelijks gaan over natuur en milieu maar vooral over de crisis in Europa en hoe wij de economie in Nederland draaiende gaan houden. Daarin kunnen duurzame keuzes worden gemaakt. Kiezen we voor de aanleg van meer wegen, of voor verbetering van het ov? Gaan we nog meer onnodige kantoorpanden en luxe woontorens bouwen, of investeren we in het energiezuiniger maken van bestaande woningen? Blijven we boeren subsidiëren om op een onduurzame manier groente en vlees voor de exportmarkt te produceren of stimuleren we boeren lokaler en natuurlijker te produceren?’

Nr. 5 Jan de Wit

‘Als voorzitter van de Parlementaire Enquêtecommissie Financieel Stelsel (oftewel: de commissie-De Wit –red.) is mij er veel aan gelegen dat de nieuwe regering straks aan de slag gaat met het rapport van de commissie. De Tweede Kamer heeft een aantal belangrijke conclusies en aanbevelingen daaruit overgenomen en nu is de regering aan zet om ze uit te voeren. Zo moeten zowel de regering als De Nederlandse Bank zorgen dat ze beter voorbereid zijn op een mogelijke crisis. Een andere aanbeveling betreft de financiële sector: banken moeten in de toekomst nuts- en zakenactiviteiten strikt gaan scheiden. Heel belangrijk is bovendien dat de Tweede Kamer veel beter betrokken wordt bij zulke omvangrijke maatregelen als in 2008 en 2009, toen Nederland in zeer korte tijd tientallen miljarden in het bankwezen pompte.’

KANDIDAAT-KAMERLEDEN

Nr. 7 Sharon Gesthuizen

‘Onlangs hebben we samen met de PvdA, GroenLinks en het CDA een initiatiefwetsvoorstel ingediend om de huurbescherming van ondernemers te verbeteren. Steeds meer hurende winkeliers en horeca-ondernemers worden namelijk zonder pardon uit hun winkelpand gezet als gevolg van renovatie van het winkelgebied waar ze zitten. Ik heb niks tegen renoveren, maar dat mag natuurlijk niet misbruikt worden om een huurder een pand uit te krijgen; veelal ten gunste van grote winkelketens. In de huidige crisis wordt de detailhandel hard getroffen. Dat geldt trouwens voor het hele mkb (midden- en kleinbedrijf –red.), nota bene de motor en het hart van onze economie. Daarom is het vreemd dat de politiek onvoldoende rekening houdt met kleine bedrijven, iets wat de SP juist wél wil. En ja, dat gaat een stuk gemakkelijker als je zelf aan de knoppen zit.’

Nr. 4 Harry van Bommel

‘Laatst vroeg iemand me: “Harry, je zit al veertien jaar in de Tweede Kamer. Heb je er nog zin in?” Dat woordje ‘nog’ in die vraag verbaasde me. Want als het voor de SP ooit cruciaal is geweest, dan is het nu wel. Voor mijn beleidsterreinen Buitenlandse Zaken en Europa geldt hetzelfde: als het ooit spannend is geweest, dan is dat nú. Denk eens aan de Arabische Lente, de Europese Unie en de euro. Over dat laatste: tot nu toe heeft Europa de crisis vooral geprobeerd te bestrijden door keiharde bezuinigingsmaatregelen. Het gevolg: economische krimp en sociale kaalslag. Wat we nodig hebben is een ambitieuze agenda van economisch herstel en groei. En daar wil ik een bijdrage aan leveren; ik wil er gewoon bij zijn! Ik denk bovendien dat mijn dossierkennis uit het verleden van nut kan zijn in de nieuwe fractie. En joh, die veertien jaar zijn voorbij gevlógen...’

Nr. 28 Anneke Wezel

‘Het is een tijd waarin beslissingen van de Tweede Kamer meer dan ooit de Nederlandse burger raken. Als officier van justitie en in andere functies heb ik mij de afgelopen jaren ingezet op het gebied van justitie en veiligheid. Ik heb kennis van wet- en regelgeving en ruime ervaring met de totstandkoming en de uitvoerbaarheid daarvan. Tevens heb ik een uitgebreid netwerk binnen de rechterlijke macht, de politie, gemeenten, ministeries, de FIOD, de AFM en DNB en andere toezichthouders. De laatste jaren heb ik mijn kennis en ervaring van straf- en bestuursrecht uitgebreid met de specialiteit naleving van wet- en regelgeving en integriteit in de financiële sector. Gezien de ontwikkelingen op de genoemde gebieden en op grond van mijn opleidingen en ervaring in de praktijk denk ik een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan de SP-fractie en bovenal een volksvertegenwoordiger te zijn, volledig bewust van de verantwoordelijkheid daarvan voor mijn medemensen.’

N IN DE SCHIJNWERPERS

Nr. 8 Jasper van Dijk

‘Ik wil dolgraag verder als Kamerlid. Want er is nog zoveel te doen en te herstellen, bijvoorbeeld in het onderwijs. Van de schaalvergroting moeten we af, want die heeft niet zelden geleid tot scholen als leerfabrieken en graaiende bestuurders. Verder zijn we als SP de enige partij die studenten wil bevrijden van de langstudeerboete en tegelijkertijd de studiefinanciering op een behoorlijk niveau wil houden. Veel partijen willen die studiefinanciering ombuigen in een lening; wij willen voorkomen dat studenten na hun studie meteen met een torenhoge schuld zitten. Weet je, Kamerlid zijn is best zwaar. Maar namens de SP in debat gaan is het mooiste werk dat er is. Waarom? Omdat wij op het gebied van onderwijs gewoon de beste plannen hebben.’

Nr. 6 Sadet Karabulut

‘Wat eerlijk werk, loon en inkomen betreft gaat het in Nederland met veel mensen goed. Maar er zijn steeds meer mensen voor wie dat niet geldt; die gewoon niet meer rondkomen en niet aan een baan kunnen komen. Of mensen die behoorlijk rechteloos zijn. Rechtse partijen roepen steeds: “Iedereen moet werken.” Terwijl zij de werkloosheid zelf mede veroorzaakt hebben, doen ze alsof mensen al kronkelend kiezen voor werkloosheid. Grote groepen mensen – zoals jongeren met flexwerk, ouderen en mensen met een beperking – leiden een onzeker bestaan. Een steeds grotere groep Nederlanders leeft in armoede. Dat beïnvloedt ook weer de toekomst van hun kinderen, die vervolgens weer een moeilijk in te halen achterstand hebben. Het is die tweedeling waartegen ik wil blijven vechten. We moeten van de huidige crisis leren. Niet door de rekening bij de gewone mensen neer te leggen en de ene na de andere bezuiniging erdoor te drukken maar door het roer om te gooien voor een echt sociaal Nederland.’

Nr. 16 Eric Smaling

‘In 2007 kwam ik namens de SP in de Eerste Kamer, maar ik ben al vanaf 1983 werkzaam op het gebied van landbouw en voedsel in ontwikkelingslanden. Wat mij drijft is bijvoorbeeld een term als ‘zelfredzaamheid’. Natuurlijk is het fijn als je jezelf redt, maar de term suggereert dat iedereen vooral zichzelf moet zien te redden en als dat niet lukt, ben je een loser. De wereld versplintert onder deze ‘ieder voor zich’-mentaliteit. Daar gaan we het domweg niet mee redden. In de Tweede Kamer wil ik de maatschappij helpen repareren: we zijn meer dan een verzameling egocentrische eenlingen, er is meer dan economische groei en consumptie alleen. De wereld schreeuwt om een nieuw systeem, waarin we elkaar én de planeet onder de arm nemen en waarbij de lach terugkeert op het humeurige gezicht van Nederland. De lach van Emile, als het aan mij ligt.’

tekst Rob Janssen
foto's Bas Stoffelsen

> STOP GEGRAAI BIJ BLOEDBANK

Topsalarissen bij bloedbank Sanquin: al jaren reden voor de SP om aan de bel te trekken. SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman: 'Het is te gek voor woorden dat de bestuurders van Sanquin nog altijd meer verdienen dan een minister. Een voorzitter van een organisatie die afhankelijk is van onbaatzuchtige donoren, hoort geen salaris te krijgen van 263.000 euro. Het is belachelijk dat deze bestuurders niet hebben geleerd van hun fouten. De minister moet nu ingrijpen.'

> ONACCEPTABELE HUURSTIJGING

Uit onderzoek naar de huurprijzen komt naar voren dat in Amsterdam de gemiddelde prijs van een huurwoning in korte tijd is gestegen van € 474 naar 568. Terwijl de bedoeling was dat hogere huren zouden leiden tot meer doorstroming en er meer betaalbare huurwoningen zouden komen, blijkt nu dat alleen de huren gewoon stijgen. SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut wil dat het kabinet onmiddellijk ingrijpt nu haar vrees bevestigd wordt dat de zogenaamde Donnerpunten sociale huurwoningen in grote steden onbetaalbaar maken. 'Hier hebben we al voor gewaarschuwd. Prijzen stijgen onder meer in Amsterdam tot wel twintig procent. Als je na verhuizing met zo'n huurverhoging geconfronteerd wordt, blijf je juist in je huis zitten. En de mensen die gedwongen moeten verhuizen worden de stad uitgejaagd of moeten onbetaalbaar hoge huren betalen. Dat is onacceptabel. Deze maatregel moet van tafel.'

Naast het terugdraaien van de onredelijke huurverhogingen, zoals de Donnerpunten en de gluurverhoging, wil de SP volgend jaar fors investeren in de woningmarkt. Met een investeringspakket van drie miljard en door corporaties financiële ruimte te bieden, wil de partij stimuleren dat meer betaalbare woningen worden gebouwd voor lage en middeninkomens. Dit is niet alleen goed voor mensen die op zoek zijn naar een betaalbare woning, maar ook goed voor de economie en werkgelegenheid.

> GLOEDNIEUWE IJS-EXPRESS

fot's Suzanne van de Kerk

Tomatensoep uit de SoeP Express in de zomer? Een ijsje is dan natuurlijk beter. Daarom heeft het internationaal gerenommeerde bureau 2012Architecten speciaal voor de SP een artistieke ijskar ontworpen van hergebruikte koelkastdeuren: de IJs-express. Culinair journalist Johannes van Dam werkte mee aan een uniek recept voor tomatenijs, dat wordt uitgedeeld door

leden van ROOD, Jong in de SP. Het allereerste ijsje werd geschept door lijsttrekker Emile Roemer: 'De vooruitzichten zijn goed, zowel qua weer als qua peilingen. En als je het met mensen over de toekomst van Nederland hebt, praat dat natuurlijk een stuk lekkerder met zo'n tomatenijsje.'

> ODFJELL

'OVER VEILIGHEID VALT MET MIJ NIET TE ONDERHANDELEN'

foto Arie Kievit / Hollandse Hoogte ©

Afgelopen zomer raakte het Noorse bedrijf Odfjell flink in opspraak. De ruim driehonderd overslagtanks in het Rotterdamse havengebied waarin Odfjell onder meer chemicaliën en olie opslaat, voldoen niet aan de veiligheidsnormen. SP'er Rik Janssen draagt, als lid van Gedeputeerde Staten Zuid-Holland, de verantwoordelijkheid voor toezicht en handhaving bij Odfjell.

› De handhaving van de veiligheidsregels en – uiteindelijk – het volledig stilleggen van het bedrijf waren veelvuldig in de media deze zomer. Jij hebt zeker niet erg van je vakantie kunnen genieten?

'Tsja, dat hoort erbij. Gelukkig zijn zulke extreme situaties een uitzondering. Maar

Rik Janssen.

foto archief SP

dat is besturen: bijsturen als het de verkeerde kant op dreigt te gaan. Het voordeel van meebesturen is dat je niet alles hoeft te vragen maar een zaak zelf de kant op kunt draaien waarvan je denkt dat die goed is. Sinds een klokkenluider vorig jaar een incident meldde, is stukje bij beetje duidelijk geworden dat er heel veel mis was met de veiligheid bij dit bedrijf, waar met erg gevaarlijke stoffen gewerkt wordt. Daarom hebben we bij Odfjell ondertussen twintig keer meer tijd besteed aan de controles dan normaal en zwaar ingezet op handhaving.'

› Wat houdt dat in? Zwaar inzetten op handhaving?

'Burgers mogen van hun bestuurders verwachten dat er opgetreden wordt als er regels worden overtreden. Over veiligheid valt met mij niet te onderhandelen. Sinds de jaren negentig zijn inspectiediensten steeds minder bij de bedrijven zelf gaan kijken; bedrijven krijgen op voorhand vertrouwen. Ik vind dat bedrijven dat vertrouwen moeten verdienen. En bedrijven als Odfjell die er aantoonbaar een zootje van maken moet je niet weg laten komen. Die pak je vast en hou je vast tot de zaak op orde is, en daarvoor maak je binnen de grenzen van de wet gebruik van alle mogelijkheden.'

› Er is wel kritiek geuit op het feit dat niet direct het hele bedrijf gesloten is. 'Dat klopt, maar als provincie kun je een heel bedrijf alleen sluiten wanneer zich extreme situaties voordoen. Anders word je

direct door de rechter teruggefloten. Vanaf het incident vorig jaar hebben we het bedrijf de wacht aangezegd en de druk opgebouwd – door dwangsommen op te leggen en selectief onderdelen te sluiten. Uiteindelijk heeft Odfjell zelf onder hoge druk eieren voor zijn geld gekozen en het gehele bedrijf gesloten, inclusief de gezonde onderdelen. Oordelen over hoe het in het verleden zover heeft kunnen komen, laat ik graag aan anderen over. Ik heb daarom gepleit voor het brede onderzoek dat nu door de Onderzoeksraad voor Veiligheid uitgevoerd wordt.'

tekst Jola van Dijk

Lies van Aelst, Statenlid voor de SP in Zuid-Holland, heeft zich vanaf het begin beziggehouden met het dossier Odfjell. 'Gezien de gevaren is het erg onverstandig

om te bezuinigen op toezicht en handhaving, zoals de regering nu doet. Maar het is ook van de gekke dat je als overheid een vermogen uit moet geven aan een bedrijf dat zo faalt als Odfjell. Die extra inzet zou door het bedrijf vergoed moeten worden om te voorkomen dat controle op andere bedrijven erbij inschiet.'

foto Bas Stoffelsen

HET GEBEURT AL!

In de aanloop naar de verkiezingen worden de idealen van de SP soms als luchtfietserij bestempeld. 'Niet haalbaar' of 'te duur', klinkt het dan. Zeker als er woorden als 'kleinschaligheid' vallen, of 'menselijke maat'. Maar veel van wat we willen gebeurt al! Vier voorbeelden van pioniers die tegen de stroom in laten zien dat het kan.

SP-verkiezingsprogramma

Schoolbestuurders kijken te veel naar geld en cijfers en lijken onderwijzers en leerlingen uit het oog te verliezen. Wij streven naar kleinere scholen en klassen zodat leerlingen, leraren, ouders en schoolleiding een gemeenschap kunnen vormen.

TERUG NAAR EEN SCHAAAL OM TROTS OP TE ZIJN

De Amarantis Onderwijsgroep is volgens SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk (foto) een schoolvoorbeeld van schaalvergroting. Verdeeld over meer dan zestig scholen en opleidingen in Noord-Holland, Flevoland en Utrecht kregen ruim dertigduizend leerlingen voorgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Tot afgelopen jaar faillissement dreigde. Tegen de algemene verwachting in koos interim-bestuursvoorzitter Marcel Wintels niet voor verdere schaalvergroting maar splitste hij de scholen op in vijf logisch samenhangende scholengroepen.

Half februari werd Wintels door de minister van Onderwijs gevraagd om te redden wat er nog te redden viel. 'Er zat geen enkele logica in de soorten onderwijs en verschillende steden die samengebracht waren onder één bestuur. Deze scholen konden alleen gered worden als er weer betrokkenheid zou komen. We moesten terug naar de schaal van een school waar je trots op kunt zijn. Trotse en betrokken docenten maken het verschil in het onderwijs, niet 2 of 3 procent theoretische efficiency-winst in de ondersteuning door schaalvergroting. Ik heb op dat punt dan ook veel sympathie voor de lijn van de SP dat de vervreemding door schaalvergroting gestopt moet worden. De menselijke maat moet terug.'

Marjoke van Hinnen werkt voor een mbo-opleiding van Amarantis in Amsterdam en was medeorganisator van acties voor kleinschaligheid. 'Bij interne cursussen werd erop gehamerd dat hoge kosten voor ondersteuning normaal zijn. Managers zag je niet in het onderwijs, die vergaderden. Er werd veel geld in nieuwe opleidingen gestoken, die

sneuvelden omdat er niet over de doelgroep was nagedacht. Met subsidie werd van alles gekocht, maar zodra de subsidie op was, was er geen geld meer. We konden essentiële dingen niet kopen en er waren geen kerst- of eindejaarsfeesten meer. Maar het bestuur van Amarantis zat wel in een duur kantoor op de Zuidas.'

Jarenlange schaalvergroting heeft volgens Wintels sporen nagelaten. 'Je ziet dat uitgeven makkelijker is als je niet verantwoordelijk bent voor je eigen geld, een ander lost het wel op. Nu is er een nieuw beginpunt en zal iedereen zelf verantwoordelijkheid moeten nemen. Gelukkig is iedereen intern zeer positief.' Hinnen: 'We hopen dat er eindelijk weer geld is voor onderwijs. Het was een moeilijke, maar vooral mooie periode. Je kunt het heft in eigen handen nemen, niemand is een nummer. We hopen dat de oude sfeer blijvend plaatsmaakt voor openheid en vernieuwing.'

SP-verkiezingsprogramma

- Geen nullijn of prestatieloon voor leraren, schoolmanagers gaan ook lesgeven
- Geen gemorrel aan de studiefinanciering, de boete voor 'langstudeerders' wordt afgeschaft
- In het basisonderwijs geen verplichte Cito-toets, wel een maximale klassengrootte

Foto Bas Stoffelsen

foto Grafotex

Aan het werk bij Grafotex.

‘IK KAN HET IEDERE WERKGEVER AANRADEN’

SP-verkiezingsprogramma

Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om mensen aan het werk te helpen. Het werk van mensen op de sociale werkplaats gaan we behouden, ondernemers die mensen met een beperking in dienst nemen gaan we belonen.

Mensen met een arbeidsbeperking zijn een verrijking voor je bedrijf. Zeefdrukkerij Grafotex uit Enschede is volgens SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut het levende bewijs. Het bedrijf bedrukt onder meer tassen en zadelhoesjes; het grootste deel van het productiewerk wordt verricht door dertien werknemers met een arbeidsbeperking. Martin Hofstra van Grafotex nam zo'n vijftien jaar geleden voor het eerst twee jongeren met een beperking in dienst. 'We hadden mensen nodig voor het stapelen van tassen; maar er was niet genoeg geld. We kregen de tip om eens een jonggehandicapte in dienst te nemen. Dan krijg je een tegemoetkoming in de loonkosten. Met het meisje ging het meteen goed, maar aan de autistische jongen moesten we heel erg wennen. Hij wilde zelf

eigenlijk ook niet. Na een uitleg van zijn begeleider heb ik uitgezocht wat autisme is. Ik vind het heel erg interessant hoe je met zo iemand om moet gaan. Met veel praten en luisteren heb ik hem ook voor me kunnen winnen en ze werken hier allebei nog steeds.'

'Voor mij is iedereen gelijk, iedereen heeft wel een beperking', vindt Hofstra. 'Zelf ben ik bijvoorbeeld woordblind. Lezen en schrijven gaat, maar ik heb er wel moeite mee. Zo heeft ieder wel iets. Ik vind het prachtig om te zien hoe mensen hier groeien, ook privé. Soms komen ze binnen met schulden, en leren ze van ons zelfs te sparen voor een auto.' De 24-jarige Jonathan Kleine werkt nu twee jaar bij Grafotex. 'Het werk is leuk en ik kan het goed vinden met mijn collega's. In het begin had ik wat meer hulp nodig, maar ik ben goed begeleid waardoor ik nu al vrij veel zelf kan. Ik heb mijn eigen machine op het werk, die ik zelf instel. Ik vraag altijd even na of de druk goed is ingesteld en dan begin ik met het bedrukken van zadelhoesjes.' Hofstra is zo enthousiast over zijn medewerkers dat hij iedereen aanraadt ook iemand met een arbeidshandicap aan te nemen. 'De buurman hier op het bedrijventerrein heeft een stratenmakersbedrijf. Hij heeft

een jongen die met de kruiwagen loopt en gereedschap aangeeft. De andere buurman heeft ook een jongen met een beperking werken. En mijn oom heeft een bedrijf dat tilliften plaatst. Met zijn twee monteurs gaat een jongen met een beperking mee. Hij haalt het gereedschap uit de auto, veegt de werkplek schoon en bergt het gereedschap op. Zo kunnen de monteurs langer werken.'

SP-verkiezingsprogramma

- Wie naar vermogen werkt, krijgt in ieder geval het wettelijke minimumloon, eventueel met loonkostensubsidie
- Iedere jongere onder de 27 jaar kan werken of naar school gaan zonder sociale rechten te verliezen
- De huishoudtoets in de bijstand wordt geschrapt, werken met behoud van uitkering met een inwerkperiode van drie maanden blijft mogelijk

'IEDEREEN WORDT BLIJ VAN KLEINSCHALIGHEID'

SP-verkiezingsprogramma

Als je ziek bent of een handicap hebt, moet je kunnen vertrouwen op goede zorg. We gaan de zorg meer in de buurt en op een menselijke maat organiseren. Bestuurders en zorgverzekeraars krijgen minder te zeggen over de zorg – patiënten, artsen en verpleegkundigen des te meer.

Als er één sector is waar de schaalvergroting heeft toegeslagen, dan is het wel de zorg. Met hun tientallen jaren werkervaring in de ouderenzorg en psychiatrie, kunnen Emma Meulenbeld en Cor Cornelissen daarvan meepraten. Met de schaalvergroting nam hun onvrede toe. Meulenbeld: 'Probeer je bijvoorbeeld eens voor te stellen hoe het voelt om iemand die verdrietig is huilend achter te moeten laten, omdat je volgens een strak schema moet werken, terwijl je weet dat er pas uren later weer eens iemand naar kan komen kijken.' Dat kan ook anders, besloten ze. In april van dit jaar openden ze in Ede hun eigen Herbergier: een grote woning voor zestig ouderen met geheugenproblemen. 'Er zijn in Nederland ruim twintig Herbergiers en het aantal groeit', vertelt

Bewoners helpen bij de aanleg van de tuin.

Cornelissen. Het is een zorgformule van De Drie Notenboomen, een zorgorganisatie die kleinschaligheid en de menselijke maat hoog in het vaandel heeft staan. Cornelissen: 'Wij bieden zorg in een warme, huiselijke omgeving met zomin mogelijk beperkingen. Het uitgangspunt is dat mensen hier zoveel mogelijk kunnen leven zoals ze dat thuis ook deden.' Er zijn weinig regels, het eigen ritme en de hobby's van de bewoners staan centraal. Op een willekeurige middag zit een groepje ouderen aan de keukentafel boontjes te doppen, terwijl anderen puzzelen of in de tuin bezig zijn. 'Emma en ik kunnen dit zo organiseren,' zegt Cornelissen, 'omdat wij met ons tweeën de organisatie zijn. We wonen hier zelf ook, de lijnen zijn heel kort.' Niet alleen naar de werkvloer, waar ze zelf deel van uitmaken, maar ook naar De Drie Notenboomen in Gouda. 'Ook in Gouda is alles zo kleinschalig mogelijk georganiseerd. Mensen kennen de organisatie misschien wel omdat ook de Thomashuizen eronder vallen: kleinschalige woonvormen voor verstandelijk gehandicapten', vervolgt hij. 'Het probleem met reguliere zorg is dat al die managementlagen bureaucratie genereren en geld wegtrekken van de werkvloer. De Herbergiers en de Thomashuizen tonen aan dat een hogere kwaliteit van zorg wel degelijk mogelijk is, als je maar durft te kiezen voor de menselijke maat.'

SP-verkiezingsprogramma

- Geen eigen bijdrage voor de tweedelijns geestelijke gezondheidszorg
- Mensen die dat nodig hebben kunnen blijven rekenen op persoonsgebonden budget (pgb)
- Mensen die werken in de thuiszorg verdienen een beter salaris

De Herbergier Ede is gevestigd in de voormalige Edese Gasfabriek, een karakteristiek rijksmonument. Vanaf het moment dat, via een bericht in de lokale krant, bekend werd wat de nieuwe bestemming van de Gasfabriek was, liep het storm. Cornelissen: 'Het was een gekkenhuis. Elke dag belden er mensen om te vragen of we al vacatures hadden en wanneer bewoners konden worden aangemeld. Het enthousiasme is enorm. Iedereen wordt blij van kleinschaligheid! Iedereen wil ook betrokken zijn, veel familieleden van mensen die hier wonen komen graag even binnenvallen en vaak wordt er spontaan een handje uitgestoken om te helpen. Het is echt tijd om te grote instellingen te ontmantelen en kleinschalige initiatieven te ondersteunen.'

 [Kijk voor meer standpunten op www.sp.nl/2012/programma](http://www.sp.nl/2012/programma)

tekst Jola van Dijk en Daniël de Jongh

LOKALE DUURZAME ENERGIE

Energie Dongen is een coöperatieve lokale energievereniging die voor iedereen betaalbare, eigen en duurzame energie levert en waarvan het beheer lokaal en democratisch georganiseerd is (zie Tribune juni). Het initiatief kon al snel op een groot draagvlak rekenen onder de inwoners van de Noord-Brabantse plaats en met lokale ondernemers is een samenwerkingsverband opgezet. Deze zomer is begonnen met het installeren van zonnepanelen op de eerste zestig woningen. De coöperatie wil ook zelf stroom en gas gaan leveren. René Roovers, een van de initiatiefnemers, hoopt dat Energie Dongen snel verder groeit. 'Op den duur kan dat schaalvoorwaarden opleveren: grotere, collectieve inkoop betekent immers lagere prijzen. De winst komt dan weer ten goede aan onze leden én aan de coöperatie, die daarmee dan weer kan investeren.'

LAAT JE NIETS WIJS- MAKEN

Is de koek in Nederland eerlijk verdeeld? Wil de SP wel of niet bezuinigen? En investeren? Wat betekenen de plannen van de SP voor de portemonnee? Oordeelt u zélf, op basis van de cijfers.

Illustraties: Bob van Vliet / Sjkola ontwerp

INVESTEREN IN GROEI

SP: BEZUINIGEN MOET HAND IN HAND
MET VERSTERKEN ECONOMIE

Ook de SP begrijpt dat er naast investeren ook flink bezuinigd moet worden, en doet dat in haar plannen voor 2013-2017 met in totaal **€ 21,1 miljard**

Stoppen marktwerking zorg

Geen aanschaf JSF, bezuinigen defensie

Hogere vennootschapsbelasting

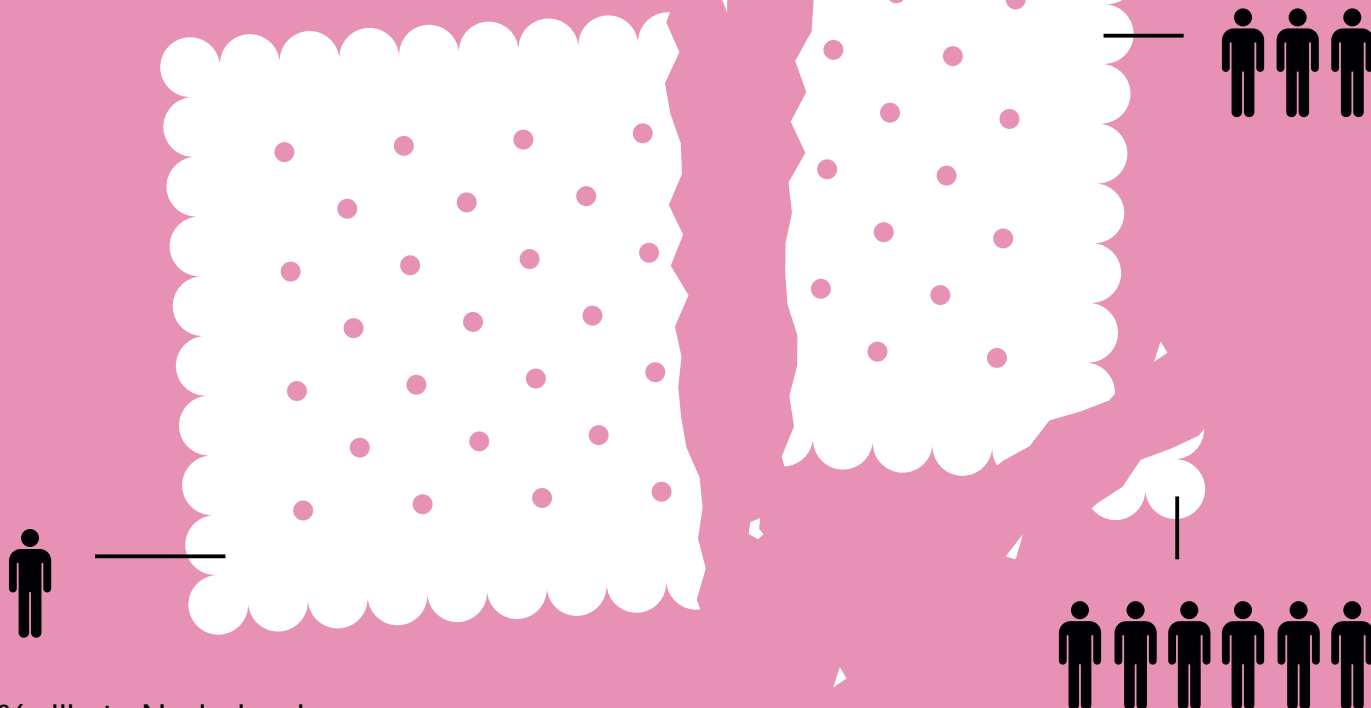
Bankenbelasting

Afschaffen villasubsidie, hervorming woningmarkt

Aanpakken bureaucratie in onderwijs

DE KOEK!

ONS VERMOGEN IS SCHEEF VERDEELD

De 10% rijkste Nederlanders bezitten 61%, € 731 miljard

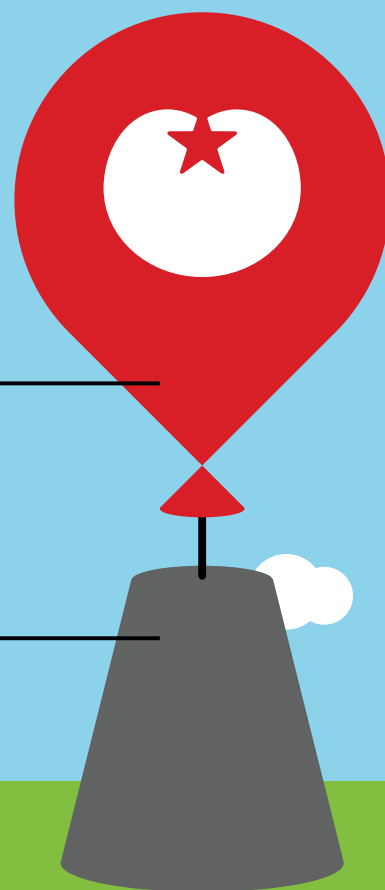
60% bezit 1%

DE LAST VERLICHT

ALLE PLANNEN VAN DE SP OPGETELD:
LASTENVERLICHTING

Totaal aan lastenverlichting tot 2017: € **25,1** miljard, o.a. door de BTW niet van 19% naar 21% te laten stijgen en een lagere belasting voor lage en middeninkomens

Totale lastenverzwaring: € **23,9** miljard, voor vermogende particulieren, grote bedrijven en banken

LINKSVOOR **‘IK KOM UIT EEN ROOD NEST’**

Iris Hoogendam (20) uit Delft behoort tot de actiefste leden van ROOD Delft, de lokale jongerengroep van de SP. Maar ook de wereld buiten Delft spreekt Iris aan. Ze verheugt zich er dan ook op om in het buitenland op stage te gaan.

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**

‘Ik doe kassawerk bij de C1000 en ik volg de toerisme-opleiding om straks de opleiding tot reisgids te kunnen doen.’

› **Je wilt zo’n mevrouw met een parapluutje bij bezienswaardigheden worden?**

‘Ja, precies! Welke bezienswaardigheden maakt me zelfs niet zo veel uit. Al zou ik wel graag naar Japan willen, ik ken ook al een aantal woordjes Japans. Van kleins af aan vind ik het al leuk om verschillende talen en culturen te leren kennen.’

› **Zou je in het buitenland willen gaan wonen?**

‘Wel een paar maanden voor mijn werk, maar ik zou nooit voor altijd van mijn familie weg willen. Ik ben ook nog steeds wel een beetje verliefd op Delft en Nederland; en qua klimaat ben ik gewoon echt een Nederlander.’

› **Wat zijn je hobby’s?**

‘Omdat ik veel fantasie heb, schrijf ik vaak

verhalen en teken ik. Dan heb ik ineens een plaatje in m’n hoofd. Ik lees ook graag fantasy-boeken. Die gaan over magie en verzonnen wezens in denkbeeldige werelden.’

› **Wanneer werd je lid van de SP?**

‘Op mijn zestiende, maar ik kom uit een rood nest en ging al vanaf mijn twaalfde graag met mijn vader mee naar demonstraties. Sinds anderhalf jaar ben ik actief voor ROOD. Dat was wel even wennen, want daar zaten eerst alleen maar techneuten van de universiteit bij.’

› **Jij was het eerste meisje bij ROOD Delft?**

‘Ja, en de eerste MBO’er. Inmiddels heb ik meer meisjes en MBO’ers actief gekregen. Laatst hebben we met de meiden bijvoorbeeld actie gevoerd tegen alle eigen bijdrages en eigen risico’s die de zorg steeds duurder maken. Je wordt gestraft, terwijl je er niets aan kunt doen dat je ziek wordt. Verkleed in zusterpakjes zijn we toen ludieke zorgboetes uit gaan delen bij het ziekenhuis.’

GIGASCHURKENSTREEK

Gedreven door geldhonger is het neoliberale kabinet bezig, met een miljoenensubsidie voor de bouw van een megastal in Grubbenvorst, via de achterdeur een lont te steken in de zoveelste tijdbom: de gigastal. Dit terwijl aan de voordeur de subsidie voor de biologische boeren is stopgezet. Als er ooit een staaltje van georganiseerde domheid heeft bestaan, dan is het dit. Miljarden dieren die nooit het daglicht zullen zien, dankzij de partij die het rentmeesterschap het hoogst in het vaandel voert. Zo'n stal geeft minder CO₂ uitstoot, melden voorstanders. Maar wat te denken van de ammoniak, die nu al

half Brabant vergiftigt als gevolg van de intensieve varkenshouderij. Om niet te spreken van de fijnstofoverlast die wooncentra rond de intensieve pluimveeteelt plaagt. Vogel- en varkenspest, q-koorts, allemaal epidemieën die kunnen uitbreken in gebieden met grote zoogdierconcentraties. In zo'n gigastal betekent dat gelijk de vernietiging van honderdduizenden dieren; en hoe krijg je die gigabehuizing ooit weer ontsmet? Waar dit kabinet eens geld in zou moeten steken, is de ontwikkeling van een werkzame psychotherapeutische behandeling tegen blinde hebzucht. Daar kan niet genoeg subsidie in gestoken worden.

Johan Nijzink, Nijverdal

CREATIEF MET LOGO

Op de webpagina hilversum.sp.nl staat, helemaal onderaan, een link naar het borduurpatroon van het SP-logo. Leuk voor wie handig is met naald en draad. Ik krijg er vaak positieve reacties op.

Marjo Sinoo, SP Hilversum

VREEMDELINGENDETENTIE

Het rapport van Nationale Ombudsman Brenninckmeijer over onze vreemdelingendetentie liegt er niet om: onze huidige asielpolitiek is van God los. Goudzoekers worden ze genoemd, de kleine mensen die naar het Westen komen voor basale mensenrechten als onderwijs, werk en gezondheidszorg. In een land als Kameroen is dat er allemaal niet. In de scholen van de staat vertrekken de leerkrachten onder schooltijd naar de markt in plaats van les

te geven. In de staatsziekenhuizen laten ze je doodgaan als je geen geld hebt, of ze stelen je medicijnen onder je neus vandaan. De werkloosheid is er gigantisch, en wie er werkt, in de brandende hitte, verdient er nauwelijks meer dan € 1 per dag. Eind juli werd hier nog zo'n uitgedeed gezin met twee kleine kindertjes geklinkerd. Ze besloten naar Frankrijk te gaan omdat daar meer clementie bestaat voor hun situatie. Ze hadden niets, een

vriend zou ze rijden. Uit plaatsvervangende schaamte voor onze snoeiharde asielpolitiek heb ik ze honderd euro meegegeven en Gods zegen toegewenst. En dan is het toch wel cynisch te bedenken dat in onze internationale strafgevangenis de grote genocideplegers het heel wat comfortabeler hebben!

Truus Jonker, Nijkerk.

Wel Tribunelezer, geen SP-lid?

Dat kan natuurlijk, maar hoeft niet! Als SP-lid ontvangt u de Tribune elf keer per jaar thuis voor maar 5 euro per kwartaal. U steunt dan ook de SP en kunt meebeslissen. Sluit u zich aan bij onze strijd voor een sociaal Nederland? Vul dan meteen de bon hiernaast in en stuur 'm op.

Emile Roemer

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,- € 12,50 € 15,- anders €

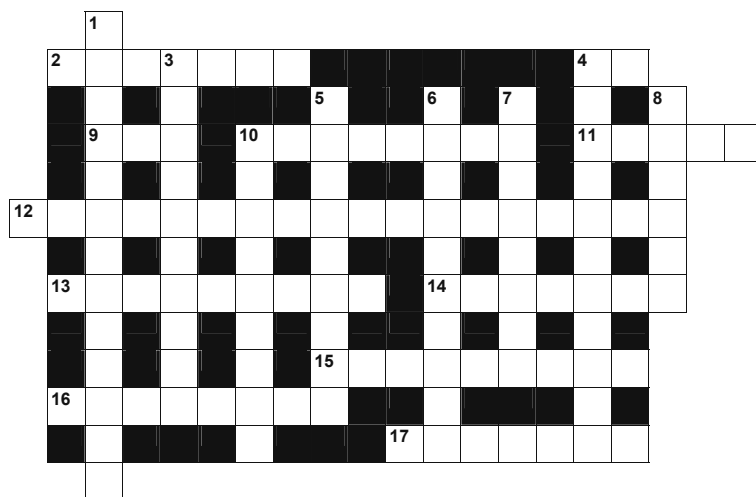
naam		
roepnaam	voorletters	m/v
adres		
postcode	plaats	
telefoon	geboortedatum	
e-mail	rekeningnummer	
datum	handtekening	

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon naar:
SP, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort
U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

september 2012
Tribune

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 2 Mondelinge boete. (7)
- 4 Griekenland weegt nog wel érg weinig. (2, afk.)
- 9 Afgestompt been. (3)
- 10 Zurig duo op de dinertafel. (8)
- 11 Sensuele weersgesteldheid. (5)
- 12 Ontmoedigd door een homerun. (3,3,4,8)
- 13 Zware taak drukt op aanklager. (9)
- 14 Duur! Er zit specerij in. (7)
- 15 Hij werkt na de scheiding ook niet meer met haar samen. (2,7 en 9)
- 16 Geld opzijleggen en toch niets overhouden. (8)
- 17 Het is een zaak van verhouding. (7)

Verticaal

- 1 Bijtend geschreven boekwerk is moeilijk te verteren. (3,7,3)
- 3 Relatie van het Duracell-konijn heeft het in haar hok een stuk minder aangenaam. (10)
- 4 Torst de last van autoriteit. (11)
- 5 Na werktijd honing verzamelen en de korf repareren. (9)
- 6 Examen voor een mug? (10)
- 7 Keukengerei is erg geschikt om een tik mee uit te delen. (8)
- 8 Opgewekte weersgesteldheid.(6)

Anagraaf 1

Vind alle 6 anagrammen. Let wel: van elk woord moet de letter uit het gele vakje in de tabel genaamd 'Letters' worden geplaatst. Dit is dan ook weer een anagram (maar geen bestaand woord) en hieruit moet de oplossing herleid worden.

Tip van de dag: het gaat over het aankomende electoraal proces. En de oplossing bepaalt de uitkomst!

Veel puzzelplezier.

1 l e m a n d s B e l

4 V i n g e r Z i e k

2 M a c r o D i e e t

5 V e t S a d i s m e

3 T o v e r P l o e g

6 D e B a k e r m a t

Letters					
1	2	3	4	5	6

Oplossing Anagraaf					
1	2	3	4	5	6

OPLOSSING JULI / AUGUSTUS

Oplossing Zomerpuzzel												
7	11	2	9	1	12	13	4	10	3	6	8	5
T	O	E	K	O	M	S	T	V	I	S	I	E

De winnaar van de puzzelpagina van mei is Rob Waardenburg uit Paterswolde. Stuur uw oplossing vóór 25 september 2012 naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl
Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

JA

NEE?

HO, WACHT 'NS GRONINGEN HEEFT ONS AARDGAS!

ZUCHT

POE! INGEWIKKELD, HOOR WAT WIJ WEL EN NIET MOETEN DOEN

DE AARDGASBATEN GAAN RECHTSTREEKS NAAR LIMBURG...

JA... MIJNPROVINCIES ONDER ELKAAR...

WAT?!

12 SEPTEMBER

SOCIAAL OF LIBERAAL?

ZORG

De marktwerking heeft de zorg alleen maar duurder en slechter gemaakt. Daar houden we mee op.

We verlagen het eigen risico in de zorg. Als het kan, schaffen we het eigen risico helemaal af.

ZEKERHEID

Werknemers hebben recht op zekerheid. Daarom willen we af van steeds meer korte, tijdelijke arbeidscontracten. We morrelen niet aan de WW.

Het is niet zinvol om de AOW-leeftijd te verhogen terwijl ouderen nu al niet aan het werk komen en de jeugdwerkloosheid groeit.

SOLIDARITEIT

Er komt geen extra 5 procent huurverhoging voor hogere inkomens. De huurprijzbescherming wordt uitgebreid van 650 naar 850 euro en de huren mogen jaarlijks niet meer stijgen dan de inflatie.

Agenten, onderwijzers en mensen in de zorg vervullen een belangrijke rol, daarom hebben zij recht op een normale stijging van hun loon.

EUROPA

We willen een sociaal Europa waarin burgers meepraten over vrede, veiligheid en welzijn van burgers. Europa moet zich niet bemoeien met ons sociale stelsel, onze pensioenen, onderwijs, zorg, huisvesting en openbaar vervoer.

NU SP